

## **СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ: ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ** **ІВАНЕНКО Денис, здобувач вищої освіти** **спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування** **Миколаївський національний аграрний університет**

*Анотація: Штучний інтелект є невід’ємною частиною сучасного банківського сектору, однак через потребу в кардинальних змінах та ризику інвестицій, не кожен банк може впроваджувати ці технології в сферу своєї діяльності. Досліджено вплив штучного інтелекту на банківську сферу, проаналізовано його використання відомими українськими банками, розглянуто переваги та перспективи AI-технологій.*

*Ключові слова: штучний інтелект, банківський сфера, AI-технології, наука.*

У сучасному світі відбуваються значні технологічні зміни в сфері банківських послуг. Звпровадження технології штучного інтелекту значно прискорює обробку великої кількості даних, дозволяє аналізувати клієнтську базу та виявляти шахраїв. За даними Autonomous Research до 2030 р. штучний інтелект збереже банківській сфері понад 1 трильйон доларів розв’язуючи банківські проблеми [1].

Перспективи та переваги використання штучного інтелекту в майбутньому банківського сектору розглянуто в працях таких науковців, як: Кріс Скіннер, Макс Тегмарк, В. Б. Гітіс та К. Ю. Гудкова та інших.

Штучний інтелект – здатність інженерної системи (англ. *engineered system*) обробляти, застосовувати та вдосконалювати здобуті знання та вміння [2]. Одним з важливих напрямів розвитку AI-технологій є автоматизація в процесах обслуговування клієнтів. За допомогою розумного розподілу, аналізу та автоматичної класифікації банківських даних – банківські установи легко розв’язують проблеми з великою кількістю повідомлень, відгуків та дзвінками.

Завдяки категоризації проаналізованих даних штучний інтелект автоматично розподіляє їх за певними категоріями, наприклад: відгуки, скарги, проблеми з додатком, фінансові проблеми та інші. Це дозволяє значно спростити процеси обробки інформації та прискорити процеси розподілу і пошуку даних.

Завдяки технології штучного інтелекту (ШІ) банківські установи мають можливість застосовувати чат-ботів замість операторів у call-центрах. Віртуальні боти здатні розв'язувати більшість проблем споживачів, давати відповіді на питання та за необхідності направляти людину до певного відділу служби підтримки. Чат-боти на ШІ набирають популярність і в українських банківських установах. Вони працюють на базі месенджерів Facebook, Viber і Telegram і дають можливість переказувати кошти, отримувати інформацію про курси валют, подавати заявки і брати участь в акціях [4].

Особливу увагу сучасні банки приділяють боротьбі з шахраями, які отримують гроші завдяки фішингу. Система автоматично розпізнає махінації та виявляє шахраїв, попереджуючи клієнтів про можливість шахрайства. Лише за останні 5 років компанія Visa витратила понад 9 млрд доларів на підвищення рівня кібербезпеки та скорочення випадків шахрайства. На даний момент компанія забезпечує понад 60 різних способів, якими штучний інтелект може автоматизувати більшу частину важкої роботи з виявлення шахрайства [3].

У сучасному світі застосування AI-технологій є однією з передових інновацій в розвитку банківських технологій. Її впровадження потребує певних зусиль для отримання бажаних результатів, проте ми розуміємо що сучасні технології значно прискорюють процеси взаємодії з великою кількістю даних, запобігають можливим проблемам компанії та сприяють розвитку банківських послуг. І лише завдяки повноцінній взаємодії людей та технології ми отримуємо найбільші показники ефективності від використання штучного інтелекту в сфері банківських послуг.

#### *Література:*

1. How Artificial Intelligence is Transforming Financial Services – Analysis from Autonomous Research/URL : <https://www.businesswire.com/news/home/20180424005855/en/How-Artificial-Intelligence-is-Transforming-Financial-Services-%E2%80%93-Analysis-from-Autonomous-Research> (дата звернення : 22.09.2022 р. ).
2. ISO/IEC TR 24028:2020 Information technology – Artificial intelligence - Overview of trustworthiness in artificial intelligence. International Organization for Standardization and International Electrotechnical Commission (англ.) (дата звернення : 23.09.2022 р. ).
3. AI в банківській сфері : чат-боти, вибивання боргів і боротьба із шахраями/URL: <https://aiconference.com.ua/uk/news/ii-v-bankovskoy-sfere-chat-boti-vibivanie-dolgov-i-borba-s-moshennikami-96949> (дата звернення : 23.09.2022 р. ).

4. Онлайн-шахрайство під час війни. Експерти Visa та українських банків про критичні навички цифрової безпеки/ URL : <https://biz.nv.ua/ukr/markets/aktualizaciya-danih-u-privatbanku-viyavilasya-shemoju-shahrajiv-yak-zahistiti-svoji-grosi-50244436.html> (дата звернення : 23.09.2022 р. ).

*Annotation:* Artificial intelligence is an integral part of the modern banking sector, however, due to the need for radical changes and investment risk, not every bank decides to implement this technology in its field of activity. The article examines the impact of artificial intelligence on the banking sphere, analyzes the use of artificial intelligence by well-known Ukrainian banks, considers the advantages and prospects of AI technologies.

*Key words:* artificial intelligence, banking, AI technologies, science.

**Науковий керівник:** ЛУНКІНА Тетяна,  
д-р екон. наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,  
Миколаївський національний аграрний університет,  
м. Миколаїв

## **РОЛЬ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ: ІНОЗЕМНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД**

**КРАСНОНОЖЕНКО Віталія, здобувач вищої освіти  
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування  
Миколаївський національний аграрний університет**

*Анотація:* доведено важливість існування студентського самоврядування. Розглянуло роль студентських організацій в іноземних та вітчизняних вищих навчальних закладах, їх відмінність. Визначено головні завдання студентського самоврядування у співпраці зі студентами та адміністрацією університету.

*Ключові слова:* студентське самоврядування, вищий навчальний заклад, іноземний досвід, вітчизняний досвід, студентство.

Студентське життя найчастіше характеризується згуртованістю та підтримкою студентами один одного. Важливу роль відіграє саме студентський актив університету, шляхом якого здійснюється об'єднання здобувачів вищої освіти у колектив. Саме запорука плідної праці у соціумі полягає в єдності та спільних інтересах. У такій організації студентське самоврядування необхідна цілісність його членів, адже головною метою є створення умов для самореалізації молодих людей в інтересах особистості, суспільства і держави.

На сьогодні студентське самоврядування відіграє важливу роль у житті університету. Такий колектив у закладі вищої освіти – невід'ємна частина громадського життя, яка забезпечує захист прав і інтересів здобувачів вищої освіти

(ЗВО). Самоврядування є рушійною силою здійснення певних внутрішніх реформ університету. Завдяки участі у цих процесах, здобувачі вищої освіти мають змогу отримати значний досвід, розвинути, або здобути лідерські якості, навчитися виходити зі своєї зони комфорту, а також пристосовуватися до будь-яких умов сьогодення.

До прикладу вітчизняного досвіду, можна привести студентське самоврядування Миколаївського національного аграрного університету. В університеті воно є не просто самостійним явищем, а виступає суттєвим компонентом усього виховного процесу, що має особливе ідеологічне навантаження. Дана система у Миколаївському НАУ вже упродовж багатьох років є одним із основних аспектів розвитку особистості здобувача вищої освіти, що забезпечує його конкурентоспроможність і спирається на взаємодію та співпрацю науково-педагогічних працівників і студентів у сферах їх спільної навчальної діяльності, а також у процесі реалізації повноважень самоврядування [1]. Провідними напрямками діяльності студентського активу є розв'язання проблем соціального захисту здобувачів вищої освіти. Також студентське самоврядування займається організацією системи матеріальної допомоги, сприяє навчальній, науковій, виховній діяльності, роботі студентських гуртків, товариств, об'єднань, студій, клубів за інтересами, роботі студентських рад гуртожитків, розв'язання соціально-побутових питань тощо.

Іноземний досвід студентського самоврядування є досить цікавим та має відмінності з вітчизняним. Наприклад, у Польщі самоврядування на рівні академічної групи переважно відсутнє. Це зумовлено тим, що таких груп із постійним особовим складом, за деяким винятком, просто не існує, бо здобувачі вищої освіти більшість предметів обирають за власним бажанням і через це постійно опиняються в нових групах [2].

Ознайомившись зі студентським самоврядуванням закладів вищої освіти Франції, Великої Британії та Північної Ірландії стало зрозуміло, що воно націлене на: захист інтересів ЗВО на всіх рівнях вищої освіти; втілення студентських починань у навчально-виховному процесі, а також у науковій, професійній,

культурній та інших соціальних галузях діяльності; покращення ефективної взаємодії між студентським складом та адміністрацією університету; гарантія студентських прав і свобод відповідно до громадянських норм, що діють у суспільстві; кооперація з державними та місцевими органами влади; створювання побуту, різноманітних форм відпочинку, мандрівок, працевлаштування студентів; формування нового інформаційного простору для студентів університету та їх контакт із світовими інформаційними джерелами.

У підсумку можна зазначити, що студентське самоврядування є необхідною складовою у процесі навчання у будь-якого закладу вищої освіти, адже, це запевняє кожного ЗВО у тому, що у разі чого він має підтримку, а бути частиною цієї організації надає шанс у розвитку себе, як особистості, працівника та людини, яка знайде підхід до кожного й вийде із скрутного становища без проблем. Студентське самоврядування – це не тільки робота у спільноті, але й поліпшення навчального процесу, активізація молоді на збагачення своїх знань та навичок. Порівнявши вітчизняний та іноземний досвід становлення студентського самоврядування можна зробити висновок, що всі вони спрямовані лише на покращення якості рівня освітнього процесу, та поліпшення окремих пунктів ведення життя всередині університету.

#### *Література:*

1. Офіційний сайт Миколаївського національного аграрного університету /URL : <https://www.mnau.edu.ua/stud/samovryad/#1545220177391-ab1a898e-cfad> (дата звернення 19.09.2022).

2. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи. Управління вищим навчальним закладом. Наукові засади управління вищим навчальним закладом. Студентське самоврядування. 2006. С. 324.

*Annotation: the importance of the existence of student self-government has been proven. Considered the role of student organizations in foreign and domestic higher educational institutions, their differences. The main tasks of student self-government in cooperation with students and the university administration have been defined.*

*Key words: student self-government, higher educational institution, foreign experience, domestic experience, studentship.*

*Науковий керівник: ЛУНКІНА Тетяна,*

*д-р екон. наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,*

*Миколаївський національний аграрний університет,*

*м. Миколаїв*

## БІЗНЕС-ІДЕЇ ТА НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ

*НЕСТЕРЧУК Тетяна, здобувач вищої освіти*

*спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування*

*Миколаївський національний аграрний університет*

*Анотація. Розглянуто взаємозв'язок бізнес-ідей та новітніх технологій, їх вплив на економічне середовище окремої країни та світу. Досліджено практику введення нової бізнес ідеї та перспективи її розвитку.*

*Ключові слова: бізнес-ідея, новітні технології, економіка, голограма, розвиток.*

Ми живемо у світі який постійно розвивається. Це призводить до жорстокої конкуренції в економічному середовищі. Власникам бізнесу потрібно постійно вигадувати нові бізнес-ідеї та вдосконалювати свої технології, щоб привернути увагу споживача.

Зазвичай велика кількість чудових бізнес-ідей не знаходить своєї реалізації. Це спричинено тим, що для запровадження нового проєкту потрібно багато сил, ресурсів та часу, а бажаний прибуток можна так і не отримати. Через це багато хто віддає перевагу вже перевіреним та надійним бізнес-проєктам.

В нашій країні практикується досвід запозичення бізнес-ідей в інших країн світу. Така діяльність є ризикованою. Щоб ввести нову, для нашої країни, ідею, потрібно проаналізувати методи її реалізації, споживчі потреби, конкурентоспроможність та можливості її розвитку. Чудовим прикладом такої практики виступає відкриття ресторанів молекулярної кухні.

Молекулярна кухня – поки що низькоконкурентний напрям ресторанного бізнесу, тому дуже привабливий для невеликих вкладень. Корисне харчування в ресторанах молекулярної кухні активно розвивається в європейських та західних країнах, а для нашого споживача – поки що це новизна. [1]

Принцип молекулярної кухні – нетрадиційна обробка та приготування продуктів із максимальним збереженням їх корисних властивостей, ароматів та повноти смаку. А також ефектна подача, неординарні форми та трансформації за допомогою текстур: піна, желе, гранули, муси, ікринки. Насправді, відмова від традиційного приготування їжі на користь використання більш технологічних

способів обробки [1].

Відкрити ресторан молекулярної кухні – з одного боку, рішення сміливе, бо такий бізнес розрахований не на масового споживача, а на гурманів, любителів корисного харчування та здорової їжі, з іншого боку – він приваблює своєю новизною, його унікальність дозволяє виділитися серед конкурентів і вже сам собою є готовою привабливою концепцією [1].

На світовому рівні однією з найперспективніших бізнес-ідей є використання новітніх технологій. Такими технологіями можна вдосконалювати обладнання для виготовлення продукції, що в свою чергу сприяє підвищенню її якості, модернізувати програми щодо ведення фінансової звітності підприємства, а також можна виграти тендер щодо виготовлення самої новітньої технології чи програми.

Дуже цікавою технологічною розробкою, яку в майбутньому можна використовувати в економічній діяльності, є створення першої справжньої голограми.

Дослідники Університету Бригама Янга з американського штату Юта розробили технологію, яка проектує об'ємне зображення безпосередньо в повітрі. Вона концептуально відрізняється від популярної на сьогодні технології, де голограма створюється за допомогою багат шарового екрана-відбивача. Дослідники створили справжню 3D-картинку у відкритому просторі. До неї буквально можна доторкнутися пальцем і навіть взаємодіяти [2].

У 2018 р. дослідники з цього ж університету продемонстрували прототип технології під назвою Optical Trap Display. На відміну від традиційних голограм з обмеженим кутом огляду, представлена три роки тому система дозволяє побачити зображення під будь-яким кутом і з будь-якого боку, оскільки зображення, що плавають, фактично малюються в тривимірному просторі. Це відбувається завдяки роботі оптичних пасток і двом лазерам, де один трансформує частинки в повітрі, а інший – підсвічує отриману основу безліччю відтінків [2].

Через три роки доробок та покращень команда вчених повернулася з новим відкриттям – тепер система не просто показує об'ємні малюнки у повітрі, а змушує їх рухатись і навіть взаємодіяти з іншими об'єктами. Щоправда, для повноцінного

спостереження за отриманими зображеннями необхідно озброїтися камерою з макрооб'єктивом, оскільки розміри проєкцій ще дуже малі. [2]

Спостерігаючи за інноваційно-технологічним прогресом, можна припустити що у майбутньому вдасться досягти результату зі збільшення розміру голограми, та запровадження цієї технології у бізнес-процесах світу. Впровадження такої технології дає можливість підприємствам з різних галузей економіки отримати певні переваги: збільшення прибутку, підвищення захисту цінних паперів та документів, легкість проєктування нового товару та захист від його підробки. Також, якщо задіяти голограму в маркетинговій сфері, то вона зможе привернути увагу споживачів та збільшити їхню кількість, тим самим збільшити прибуток певного підприємства.

Отже, бізнес-ідеї та новітні технології взаємопов'язані, а їх реалізація приносить тільки користь державі. Тому потрібно ризикувати, вигадувати щось нове та демонструвати це світу. Чим більше таких проєктів буде реалізовано, тим стабільніше буде працювати економіка.

#### Література:

1. Ресторан молекулярної кухні як нова бізнес-ідея. URL : <https://businessideas.com.ua/useful-tips/restoran-molekulyarnoy-kuhni> (дата звернення: 17.09.2022 р.).

2. 13 найцікавіших технологічних розробок б чим здивува людство 2021 рік. URL : <https://www.epravda.com.ua/publications/2021/12/25/680988/> (дата звернення: 17.09.2022 р.).

3. Економіка і бізнес : підруч. / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с.

**Abstract:** theses examine the relationship between business ideas and the latest technologies, their impact on the economic environment of a particular country and the world. The practice of introducing a new business idea and its development prospects are studied – відповідно.

**Keywords:** Business idea, latest technologies, economy, hologram, development.

*Науковий керівник: ЛУНКІНА Т. І.,  
д-р екон. наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,  
Миколаївський національний аграрний університет,  
м. Миколаїв*